

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เพ็ญภัย. 2535. ศูนย์พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแปดริ้ว ปูแสม เพื่ออนุรักษ์ วารสาร สัตว์น้ำ. 34(3), 46-47.
- จำลอง โตอ่อน, ณีฐารัตน์ ปภาวสิทธิ์, อัจฉราภรณ์ เปี่ยมสมบูรณ์ และ ประภาพร วิถีสวัสดิ์. 2545. ชนิดและการกระจายของปูในบริเวณป่าชายเลนปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร. ใน การสัมมนาระบบนิเวศป่าชายเลนแห่งชาติ ครั้งที่ 12. โรงแรมทวินโลตัส, นครศรีธรรมราช , 28 - 30 สิงหาคม 2545, น. 1-10.
- เฉลิมวิไล ชื่นศรี. 2525. ปูแสมในทะเลไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาญยุทธ สุดทองคง, วัฒนา วัฒนกุล และ พรเทพ วิรัชวงศ์. 2548. การศึกษาวิธีผลิตลูกปูแสม (*Sesarma vesicolor* Tweedie, 1940) จากโรงเพาะฟัก. รายงานวิจัย: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. หน้า. 1-14.
- ชุกรี หะยีสาแม. 2551. ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ ใน นิเวศวิทยาของปลา. โรงพิมพ์มิตรภาพ. ปัตตานี. ครั้งที่ 1. หน้าที่ 123-150.
- ฐิติทิพย์ ดั่งเงิน และบุญชัย เจียมปรีชา. 2547. การเพาะพันธุ์และอนุบาลปูแสม (*Episesarma mederi* H. Milne Edward, 1854) วัยอ่อนในความเค็มต่างกัน. เอกสารวิชาการฉบับที่ 65/2547. กรมประมง, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลจังหวัดสมุทรสงคราม. หน้า 1-26.
- ณีฐารัตน์ ปภาวสิทธิ์, อัจฉรา เปี่ยมสมบูรณ์, ประภาพร วิถีสวัสดิ์ และเกศยา นิลวานิช. 2544. การแบ่งสรรการใช้ทรัพยากรในกลุ่มประชากรกุ้งและปลา บริเวณป่าชายเลนปากแม่น้ำท่าจีนจังหวัด สมุทรสาคร. ใน ระบบนิเวศป่าชายเลนแห่งชาติครั้งที่ 11. โรงแรมดรีมเพลซ่า, ตรัง, 9-12 กรกฎาคม 2543, น. 10-15.
- ทิพย์นภา สุวรรณสนิท. 2550. พัฒนาการและการทดแทนประชากรปูแสม *Neopisesarma mederi* (H. Milne Edward, 1853) ในป่าชายเลนอ่าวปากพนังจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ทางทะเล. คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นงนุช ตั้งเกริกโอฬาร. 2560. ความหลากหลายทางชีวภาพและความผันแปรตามฤดูกาลของกิ้ง กิ้ง ปู บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทย เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน. รายงานการวิจัย. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, หน้า 1-83.
- นลินี ทองแถม และ สมบัติ ภู่วชิรานนท์. 2550. บทบาทของปูแสม *Neopisesarma versicolor* ต่อระบบนิเวศป่าชายเลนบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต. ใน รายงานการประชุมวิชาการระบบนิเวศป่าชายเลนแห่งชาติ “ป่าชายเลน: รากฐานเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนชายฝั่ง”. โรงแรมฮอติเคย์อินน์ รีสอร์ท รีเจนท์, เพชรบุรี, 12 - 14 กันยายน 2550, น. 242-249.
- นลินี ทองแถม. 2543. อัตราการเลือกตั้งไบโองกางใบเล็ก (*Rhizophora apiculata*) ลงรูโดยปูแสม ในป่าชายเลนบ้านบางโรง จังหวัดภูเก็ต. ใน การประชุมระบบนิเวศป่าชายเลนแห่งชาติ ครั้งที่ 11. โรงแรมตรังพลาซ่า, ตรัง, 9-12 กรกฎาคม 2543, น. 10-15.
- บรรจง เทียนสงรัศมี. 2546. ปูแสมทรัพยากรที่มีค่าแต่ไม่ได้ถูกใช้อย่างฉลาด. เทคโนโลยีชาวบ้าน. 15(306), 102-104.
- บรรจง เทียนสงรัศมี. 2552. ปูแสม กำลังวิกฤติ ร่วมคิดร่วมเลี้ยงปู ดูแลป่า แก้ปัญหา พัฒนาป่าชุมชน. ครั้งที่ 1. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, กรุงเทพฯ. หน้า 59-67.
- บัญชา สบายตัว. 2549. นิเวศวิทยาและชีววิทยาของปูแสมสกุล *Neopisesarma* ในป่าชายเลนอ่าวปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรกมล สิงห์คำ. 2552. ความตกไข่ อัตราการฟัก การเจริญเติบโตและอัตราการรอดของปูแสมก้ามขาว (*Episesarma versicolor* Tweedie) บริเวณพื้นที่โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พันธ์ ยี่ลีน. 2544. อนุกรมวิธานของปูแสม (Grapsidae) ในอ่าวปัตตานี. รายงานการวิจัย. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. หน้า 1-10.
- ระวี ถาวร และ ทีมวิจัยชุมชน. 2548. การติดตามปูแสมและระบบนิเวศป่าชายเลน กรณีศึกษาป่าชายเลนชุมชนบ้านเป็ดใน จังหวัดตราด. ใน การติดตามระบบนิเวศอย่างมีส่วนร่วม: บทเรียนปัจจุบันสู่ทิศทางในอนาคต. (ระวี ถาวร, บรรณาธิการ). หน้า 32-43. RECOFTC, กรุงเทพฯ.

- วันวิวาร์ วิชิตวรคุณ. 2544. สัตว์ทะเลหน้าดินขนาดใหญ่บริเวณป่าชายเลนบ้านคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ประคุณวีระวัฒน์ และอนัญญา เจริญพรนิพัทธ์. 2557. การแพร่กระจายและความชุกชุมของปูแสมในวงศ์ *Sesamidae* บริเวณป่าชายเลนคลองไผ่ยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารเกษตรพระจอมเกล้า. 32(1), 40-49.
- ศุภย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตสาหกรรมวิทยา. 2562. ภูมิอากาศจังหวัดปัตตานี. กองพัฒนาอุตสาหกรรมวิทยา. หน้า. 1-3.
- ศุภย์วิชัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง. 2555. ทรัพยากรป่าชายเลนปัตตานี. สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. หน้า 1-4.
- สมศักดิ์ บัวทิพย์, พิมลรัตน์ ทองโรย และ พัน ยี่ลีน. 2560. ลักษณะสัณฐานวิทยาของปูแสมก้ามแดง. วารสารวิทยาศาสตร์บูรพา 22(2), 17-30.
- สรินา แดงดี ศุภรัตน์ คงโอ และชาญยุทธ สุดทองคง. 2557. ความตกไข่และอัตราการฟักไข่ของปูแสม. วารสารวิจัยเทคโนโลยีการประมง. 8, 1-9.
- สิทธิ กุหลาบทอง และ สาวิกา กัลปพฤกษ์. 2553. แหล่งที่อยู่อาศัยของปูแสม (*Perisesarma eumolpe*) ในคลองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. ใน ประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ครั้งที่ 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ. 19-20 สิงหาคม 2553, น. 2-6.
- สุรินทร์ มัจฉาชีพ. 2516. ปูแสมในอ่าวไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณา จิตรสิงห์. 2519. การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมบางประการและระบบนิเวศของปูแสม *Sesarma (Sesarma) mederi*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อนัญญา เจริญพรนิพัทธ์. 2557. ชนิดของอาหารและการเติบโตของปูแสม สกุล *Episesarma* และ *Perisesarma* ในอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. รายงานการวิจัย. คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ หน้า 1-51.

- อภิชาติ รัตนวิระกุล. 2542. คู่มือศึกษาพันธุ์ไม้ป่าชายเลนยะหริ่ง. สำนักงานป่าไม้เขตปัตตานี, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. หน้า 1-25.
- Abele, L.G 1973. Taxonomy, Distribution and Ecology of the Genus *Sesarma* (Crustacea, Decapoda, Grapsidae) in Eastern North America, with special reference to Florida. *The American Midland Naturalist*. 90(2), 375-386.
- Ashton, E.C. 2002. Mangrove sesarmid crab feeding experiments in Peninsular Malaysia. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology*. 273, 97– 119.
- Association of Official Analytical Chemists. 1999. Official Methods of Analysis. Washington. 1, 1-771.
- Boon, P.Y., Darren, C.J.Y. and Peter A.Y. 2008. Feeding ecology of two species *Perisesarma* (Crustacea: Decapoda: Brachyura: Sesarmidae) in Mandai Mangroves, Singapore. *Journal of Crustacean Biology*. 28(3), 480-484
- Carpenter, K.E. and V.H. Niem. 1998. The living Marine Resources of the Western Cephalopods, Crustaceans, Holothurians and Sharks. Central Pacific. 2, 1138-1146.
- Dahdouh-Guebas, F., Giuggioli, M., Oluoch, A., Vannini, M. and Cannicci, S. 1999. Feeding habits of non-ocypodid crabs from two mangrove forests in Kenya. *Bulletin of marine science*. 64(2), 291-297.
- Dahdouh-Guebas, F., Verneirt, M., Tack, J.F. and Koedam, N. 1997. Food preferences of *Neosarmatium meinerti* de Man (Decapoda: Sesarminae) and its possible effect on the regeneration of mangroves. *Hydrobiologia*. 347, 83–89.
- Emmerson, W. D. and McGwynne, L. E. 1992. Feeding and assimilation of mangrove leaves by the crab *Sesarma meinerti* de Man in relation to leaf-litter production in Mgazana, a warm-temperate southern African, mangrove swamp. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology*. 157, 41-53.
- Frusher, S.D., Giddins, R.L. and Smith, T.J. 1994. Distribution and Abundance of Grapsid Crabs (Grapsidae) in a Mangrove Estuary: Effects of Sediment Characteristics, Salinity. *Estuaries*. 17, 647-854.

- Horn, H.S. 1966. Measurements of overlap in comparative ecological studies. *The American Naturalist*. 100, 419–424.
- Hyslop, E.J. 1980. Stomach contents analysis-a review of methods and their application. *Journal of Fish Biology*. 17, 411-429.
- Jacob, A.M., Suptijah, P. and Zahidah. 2013. Bioactive components and antioxidant activity of large-leafed mangrove fruit (*Bruguiera gymnorhiza*). *Journals Indonesian Fishery Product Processing* 16(1), 86-94.
- Krebs, C.J. 1989. *Ecological Methodology*. Happer & Row. New York, U.S.A. 428-269.
- Kristensen, E. 2008. Mangrove crabs as ecosystem engineers; with emphasis on sediment processes. *Journal of sea research*. 59, 30-43.
- Laitano, M.V., Farias, N.E. and Cledon, M. 2013. Prey preference of the stone crab *Platyxanthus crenulatus* (Decapoda: Platyxanthidae) in laboratory conditions. *Sociedade Brasileira de Carcinologia*. 21(1), 17-23.
- Lee, S.Y. 1998. Ecological role of grapsid crabs in mangrove. *Ecosystems a review Marine Freshwater Research*. 49, 335-345.
- Longonje, S.N. and Raffaelli, D. 2014. Feeding Ecology of Mangrove Crabs in Cameroon. *Applied Ecology and Environmental Research*. 12(4), 959-973.
- MacArthur, R.H. and Pianka, E.R. 1966. On the optimal use of a patchy environment. *American Naturalist*. 100.
- Macnae, W. 1968. A general account for the flora and fauna of mangrove swamps and forests on the Indo-West Pacific Region. *Advances in Marine Biology*. 6, 73-270.
- Megayana, Y., Subekti, S. and Alamsjah, M.A. 2012. Studies and chlorophyll content of alginat seaweed *Sargassum* sp. at different harvest time. *Journal of Aquaculture and Fish Health*. 1 (1), 120-127.
- Meziane, T., Sanabe, M.C. and Tsuchiya, M. 2002. Role of fiddler crabs of a subtropical intertidal flat on the fate of sedimentary fatty acids. *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology*. 270, 191-201.

- Nakasone, Y. and Agena M. 1984. Role of crabs as degrader of mangrove litters in the Okinawan mangals, and food habits of some estuarine fishes. In Ecology and Physiology of the Mangrove Ecosystem. (Ikehara, S. & Ikehara, N., eds.). p. 153–167. College of Science, University of Ryukyus.
- Paphavasit, N., Dechaprompun, S. and Aumnuch, E., 1986. Physiological Ecology of Selected Mangrove Crabs: Physiological Tolerance Limits. Final report Submitted to UNESCO under the UNDP/UNESCO Regional Project on Mangrove Ecosystem. UNESCO. Paris. p. 1-66.
- Patil, P.D. and Chavan, N.S. 2013. A need of conservation of mangrove genus *Bruguiera* as a famine food. Food Science and Technology. 14(2), 294-297.
- Poon, D.Y.N., Chan, B.K.K. and Williams, GA. 2010. Spatial and temporal variation in diets of the crabs *Metopograpsus frontalis* (Grapsidae) and *Perisesarma bidens* (Sesarmidae) implications for mangrove food webs. Hydrobiologia. 638, 29–40.
- Pulliam, H.R. 1974. On the theory of optimal diets. American Naturalist. 108, 59-75
- Sachs J. D. and Warner A. M. 1997. Natural Resource Abundance and Economic Growth. Journal of Development Economics. 59(1), 43-76.
- Salgado-Kent, C.P. and Mcguinness, K.A. 2008. Feeding selectivity of sesarmid crabs from northern Australian mangrove forests. Journal of Experimental Marine Biology and Ecology. 300, 161-187.
- Schoener, T.W. 1974. Resource partitioning in ecological communities. Science Washington, D.C. 51, 27-39.
- Sivasothi, N. 2000. Niche preferences of tree-climbing crabs. Crustaceana. 73 (1), 25-38.
- Smith, T.J., Boto, K.G, Frusher, S.D., Giddins, R.L. 1991. Keystone species and mangrove forest dynamics: the influence of burrowing by crabs on soil nutrient status and forest productivity. Estuarine and Coastal Shelf Science. 33, 419–432.
- Steinke, T.D., Holland, A.J. and Singh, Y. 1993. Leaching losses during decomposition of mangrove leaf litter. Suid-Afrikaanse Geografiese Tydskrif. 59(1), 21-25.

- Sudirman, S., Nurjanah and Jacob, A.M. 2014. Proximate compositions, bioactive compounds and antioxidant activity from large-leafed mangrove (*Bruguiera gymnorhiza*). *International Food Research Journal*. 21(6), 2387-2391.
- Suganthy, N. and Devi, K.P. 2016. Nutritional evaluation of asiatic mangrove *Rhizophora mucronata* - ITS proximate composition, amino acid profiles and physico-chemical properties. *Journal of Pharmaceutical Sciences and Research*. 7(6), 2537-2545.
- Thongham, N., Kristensen, E. and Puangprasan S.Y. 2008. Leaf removal by sesamid crabs in Bangrong mangrove forest, Phuket, Thailand; with emphasis on the feeding ecology of *Neopisesarma versicolor*. *Estuarine, Coastal and Shelf Science*. 80, 573-580.

Prince of Songkla University
Pattani Campus